

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МЕДИЧНА ОСВІТА ЗА НОВИМИ СТАНДАРТАМИ: ВИКЛИКИ ТА ІНТЕГРАЦІЯ В МІЖНАРОДНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР

Матеріали навчально-наукової
конференції з міжнародною участю

30 березня 2023 року

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет

МЕДИЧНА ОСВІТА ЗА НОВИМИ СТАНДАРТАМИ: ВИКЛИКИ ТА ІНТЕГРАЦІЯ В МІЖНАРОДНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР

*Матеріали навчально-наукової конференції
з міжнародною участю 30 березня 2023 року*

ПОЛТАВА – 2023

на життя, як на свято; розвинуте почуття самоповаги, усвідомлення того, що ти гідний насолоджуватися всім найкращим, що може запропонувати життя. Практичне завдання психології здоров'я – створення простих і доступних для самостійного застосування тестів із дослідження здоров'я і початкових стадій захворювання із метою формування різноманітних профілактичних програм.

Отже, якщо людина навчиться усвідомлювати й контролювати свою поведінку, емоції, думки, то вона зможе навчитися зберігати оптимальну вагу, гармонізувати відносини, рятуватися від звичок, які заважають повноцінно жити. Через пізнання й поліпшення психологічного складника здоров'я ми маємо шанс зміцнювати й удосконалювати саму людину та її здоров'я. Розширення рамок свідомості неминуче приводить до розуміння людиною її здібностей і можливостей, що може спонукати жити настільки повно, наскільки динамічним буде процес усвідомлення реалізації свого потенціалу.

Список використаної літератури

1. Боришевський М.Й. Духовні цінності в становленні особистості - громадянина / Боришевський М.Й. // Педагогіка і психологія. – 1997. – №1. – С. 144-150.
2. Коцан І.Я., Ложкін Г.В., Мушкевич М. І. Психологія здоров'я людини: [за ред. І. Я. Коцана]. – Луцьк : РВВ —Вежа ІІ Волин. нац. ун-ту імені Лесі Українки, 2011. – 316 с.
3. Лісова О.С. Психологія здоров'я: навчально-методичний посібник О.С. Лісова. –Чернівці, 2001.

ЗАСТОСУВАННЯ РІЗНИХ ВИДІВ НАВЧАННЯ ЗА НОВИМИ СТАНДАРТАМИ – ІНТЕГРАЦІЯ В МІЖНАРОДНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР

Шевченко В.К., Мельник В.Л., Костиренко О.П., Силенко Ю.І.

Полтавський державний медичний університет

В умовах воєнного стану найбільш оптимальна й безпечна організація освітнього процесу для лікарів-інтернів – дистанційна або змішана форма навчання. Вона охоплює важливі елементи самоосвіти, симуляційних тренінгів, елементів дистанційного навчання з урахуванням комп'ютерних технологій для засвоєння необхідних теоретичних і практичних знань.

Ключові слова: комп'ютерні технології, самоосвіта, симуляційний тренінг, дистанційне навчання, лікар-інтерн.

In modern conditions of martial law, the most optimal and safe organization of the educational process for intern doctors is a distance or mixed form of education. It includes important elements of self-education, simulation training, elements of distance learning taking into account computer technologies to acquire the necessary theoretical and practical knowledge.

Keywords: computer technologies, self-education, simulation training, distance learning, intern doctor, student of education.

Зміни, що відбуваються в суспільстві (пандемія Covid-19, період воєнного стану), вимагають від фахівців і професійних, і загальних компетентностей, зокрема здатності навчатися, критично й системно мислити, програмувати, працювати в умовах невизначеності, креативності, міжгалузевої комунікації. Світовими трендами майбутнього стали міждисциплінарність освітніх і дослідницьких програм, свобода вибору й формування індивідуальних освітніх напрямів.

Вища освіта України – конкурентноспроможна й соціально відповідальна, має високу довіру в суспільстві, формує фаховий і науково-освітній потенціал шляхом реалізації якісних освітніх програм. Вона інтегрована в європейський освітній і дослідницький простори, демонструє динамічний розвиток інституцій і академічних спільнот на принципах університетської автономії та доброчесності.

Основна увага приділяється визначенню чітких критеріїв запровадження структурованих систем забезпечення якості освіти.

Спеціальність лікаря-стоматолога вимагає глибоких і різнобічних професійних знань, умінь, навичок, які стануть основою професійної діяльності. Щоб досягти поставленої мети в опануванні професійних навичок, лікар-інтерн має бути вмотивованим, сприймати інформацію не тільки на практичних заняттях і симуляційних тренінгах, під час лекцій, семінарів, а й навчаючись самостійно. Розрізняють такі форми самостійної роботи лікаря-стоматолога: спеціальна професійна, теоретична і практична підготовка; підвищення кваліфікації, індивідуальна самоосвіта за допомогою засобів масової інформації; робота з навчальною, науковою літературою в бібліотеках; використання інтернет-ресурсу; відвідування спеціалізованих стоматологічних виставок, семінарів, майстер-класів, науково-практичних конференцій, симпозіумів [2]. Проведення самостійних наукових досліджень, розбір клінічних випадків, спілкування з провідними фахівцями в галузі стоматології й науковцями, аналіз передового наукового і практичного досвіду в медицині та стоматологічній практиці. Самоосвіта лікаря починається з визначення потреб і можливих проблем у засвоєнні навчального матеріалу.

Симуляційна форма навчання в спеціальному штучно створеному імітованому середовищі з використанням манекенів або статистів дозволяє сформувати в лікаря алгоритм дій. Головні ознаки такого навчання — це можливість моделювання об'єкта в певній ситуації, відпрацювання конкретних практичних навичок із використанням сучасної апаратури без завдання шкоди здоров'ю людини, відпрацювання командної роботи в імітованій конкретній ситуації [2].

Результати проведеного аналізу проблем і переваг системи вищої освіти країни разом з узагальненням напрямів розвитку вищої освіти і пріоритетів Європейського простору дали змогу розглядати її як ключовий механізм формування високоосвічених людей. Вона є фактором не лише економічної, політичної, соціальної, когнітивно-

емоційної безпеки людини. Відмова від суто утилітарного ставлення до вищої освіти має спонукати до нових підходів щодо освіченості населення України. Розвиток інформаційного суспільства й високотехнологічної економіки потребує масової вищої освіти, вимагає від кожної сучасної людини високого рівня освіченості та здатності до критичного мислення. Вища освіта стає необхідним стратегічним елементом безпеки суспільства. Стратегічним пріоритетом держави має бути максимально можливе охоплення населення країни вищою освітою [4].

Групове дистанційне навчання з академічною групою лікарів-інтернів дає можливість розширити аудиторію інтернів із мінімальними витратами, постійного контакту між педагогом і здобувачем, залучення зарубіжних викладачів і експертів, постійного доступу до навчальних матеріалів, що оновлюються, регулярного тестування знань, реалізації колективних форм навчання шляхом проведення дискусій, семінарів, розробки і виконання спільних проєктів.

Дистанційне навчання використовується в рамках нової форми навчання, яка дістала назву «дистанційна освіта». Є багато чинників, що відрізняють таку форму від традиційної. Ефективність викладання багато в чому залежить від того, наскільки професійно педагог використовує сучасні технології. Викладач при дистанційній формі навчання має приділяти набагато більше уваги мотивації здобувачів стоматологічної освіти. Він активніше заохочує їх шукати свій власний шлях розв'язання проблеми [1;3].

Дистанційне навчання розглядається не як альтернативне традиційному, а як таке, що доповнює його новими можливостями. Насамперед забезпечує швидкість оновлення знань, які надходять зі світових інформаційних ресурсів, що розширює аудиторію викладача. Характерні риси цього навчання можна сформулювати як гнучкість: інтерни, які здобувають знання, вчать у вільний час і в доступному місці, за зручною для них програмою; модульність дає можливість набору з незалежних курсів сформувати навчальну програму, яка відповідає індивідуальним або груповим потребам; паралельність: навчання відбувається одночасно з професійною діяльністю, тобто без відриву від виробництва чи іншого виду діяльності; групова аудиторія: одночасне звернення інтернів до навчальних ресурсів, спілкування на практичних і семінарських заняттях за допомогою телекомунікаційного зв'язку (ZOOM, TIMS) між собою і викладачем.

Ефективне використання навчальних площ і технічних засобів, концентроване й уніфіковане представлення інформації, використання й розвиток комп'ютерного моделювання сприяють зниженню витрат на підготовку фахівців і раціональному використанню ресурсів [3;4].

Використання в навчальному процесі нових досягнень комп'ютерних технологій позитивно впливає на підвищення творчого й інтелектуального потенціалу лікарів-стоматологів за рахунок самоорганізації, прагнення до знань.

Для підготовки тематичного матеріалу залучається кращий професорсько-викладацький склад кафедри і використовуються найсучасніші навчально-методичні засоби. Потенційними користувачами дистанційного навчання є фахівці, які вже мають освіту і бажання підвищити свою кваліфікацію, здобути нові знання; Особи, які бажать пройти спеціальні освітні програми, що складаються з курсів, які надаються різними навчальними закладами.

В умовах воєнного стану складно дотримуватися сталого розкладу занять. Найбільш оптимальна й безпечна організація освітнього процесу для інтернів — дистанційна або змішана форма навчання. У цілому дистанційна освіта має стати інтерактивною і такою, що спонукає до поглиблення теоретичних знань. Для цього розроблено тестові завдання для перевірки знань і навичок. Відстеження динаміки навчальних досягнень лікарів-інтернів дає змогу викладачам учасно діагностувати можливі втрати програмного навчання і вчасно на них реагувати. Для цього варто визначити пропущені теми, розробити завдання для оцінювання щоденних досягнень, проаналізувати результати засвоєння необхідних розділів зазначених програм. Також необхідно розробити плани індивідуальної роботи, які можуть включати рекомендації викладача щодо виконання самостійних завдань у групах.

Підкреслимо актуальність застосування дистанційного навчання в медичних ЗВО, оскільки воно дозволяє підвищити якість підготовки лікарів-інтернів і полегшує їхню самостійну роботу. Основою цієї методики є створення єдиного навчального інформаційного середовища, що ґрунтується на комп'ютерних і телекомунікаційних технологіях. Інформаційні технології в освіті стали одним із основних елементів, що розвивають творчі здібності й інтелект, тому їх розвиток перспективний для підвищення якості навчального процесу й упровадження дистанційної форми навчання.

Воєнні дії стали ще одним поштовхом для зміни принципів післядипломної освіти лікарів-інтернів. Сучасні виклики й інтеграція в міжнародний освітній простір вимагають інноваційних підходів до підготовки фахівців у післядипломній освіті. Важливим способом донесення знань стали дистанційні форми навчання, які дають можливість створення системи масового безперервного самонавчання, загального обміну інформацією, незалежно від присутності здобувача в базовому навчальному закладі. Увагу дослідників дистанційного навчання привертає впровадження онлайн- технологій у навчальний процес шляхом самоосвіти й симуляційних тренінгів.

Список використаної літератури

1. Биков В.Ю. Дистанційна освіта – перспективний шлях до розвитку професійної освіти / В.Ю. Биков // Педагогічна освіта. – 2001. – №1. – С. 2.
2. Застосування методів симуляційного навчання на кафедрі післядипломної освіти лікарів-стоматологів / В. Л. Мельник, М. В. Хребор, Ю. І. Силенко [та ін.] // Український стоматологічний альманах. – 2019. – № 1. – С. 41–43.
3. Козак Л.В. Дослідження інноваційних моделей навчання у вищій школі / Л.В. Козак // Освітологічний дискурс. – 2014. – № 1 (5). – С. 95–107.
4. Коломієць С. В. Досвід використання інноваційних технологій в організації самостійної роботи лікарів-інтернів / С. В. Коломієць, О. В. Гуржій // Інноваційні технології в організації самостійної роботи студентів медичних освітніх закладів: матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю, Полтава, 23 березня 2017 р. / ВДНЗУ «УМСА». – Полтава, 2017. – С. 73–75.
5. Кудря І. П. Симуляційні технології в сучасному освітньому процесі підготовки майбутніх лікарів / І. П.Кудря, С. К. Кулішов, Н. Г. Третяк // Вісник проблем біології і медицини. – 2020. – Вип. 2 (156). – С. 198–201.

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ТЕХНІКА «FLIPPED CLASSROOM» У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ: ПОТЕНЦІАЛ І ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ <i>Ткаченко П.І., Резвіна К.Ю., Лохматова Н.М., Білоконь С.О., Доленко О.Б., Попело Ю.В., Дубровіна О.В.</i>	252
ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ В МЕДИЧНИХ ВИШАХ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ <i>Тончева К.Д., Король Д.М., Тончев М.Д., Боряк Х.Р., Водоріз Я.Ю.</i>	254
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ РОЗКРИТТЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ЯК ОСОБИСТОСТЕЙ <i>Третяк Н.Г., Криворучко І.Г., Лиманець Т.В., Третяк І.М., Драбовська І.А., Пілат І.О., Пушко О.О.</i>	256
УДОСКОНАЛЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СІМЕЙНИХ ЛІКАРІВ <i>Трибрат Т.А., Шуть С.В., Чекаліна Н.І., Боряк В.П.</i>	259
ІНТЕГРАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ КАФЕДРИ ОРТОДОНТІЇ В МІЖНАРОДНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР <i>Трофименко М. В., Ляховська А. В., Воронкова Г. В., Білоус А. М.</i>	261
ДЕРИВАЦІЙНІ ОРІЄНТИРИ В ОПАНУВАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ З ПОЗИЦІЙ ТЕКСТОЦЕНТРИЗМУ <i>Тукова Т.В.</i>	262
STEM-ОСВІТА І ПРОГРЕС-ТЕСТИ (PTS) <i>Харченко Н.В.</i>	264
ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ У РЕАЛІЯХ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ <i>Хміль О.В., Каськова Л.Ф., Хміль Д.О., Новікова С.Ч., Янко Н.В.</i>	266
ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРИНЦИПІВ І ОРГАНІЗАЦІЇ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ <i>Цветкова Н.В., Писаренко О.А., Соколовська В.М., Шиян Є.Г., Давиденко Г.М.</i>	267
ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ АКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ПЕДІАТРИЧНИХ ДИСЦИПЛІН <i>Цвіренко С.М., Похилько В.І., Чернявська Ю.І., Жук Л.А., Соловійова Г.О.</i>	269
МЕДИЧНА ОСВІТА ЗА НОВИМИ СТАНДАРТАМИ: ЗМІНИ З УРАХУВАННЯМ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ <i>Циганенко І.В., Рустамян С.Т., Мохначов О.В.</i>	271
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ ХІРУРГІЇ №3 ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ МІЖНАРОДНОГО ФАКУЛЬТЕТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ <i>Челішвілі А.Л., Малік С.В., Панасенко С.І., Пелипенко О.В., Драбовський В.С., Осіпов О.С., Безручко М.В., Рибалка Я.В., Подлєсний В.І., Котовий О.В., Кербаж Н.Р., Павленко С.М.</i>	274
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ ЯК ВИБІРКОВОГО КОМПОНЕНТА <i>Черняк В.В., Старченко І.І., Дев'яткін О.Є., Ройко Н.В., Филенко Б.М.</i>	275
ВИКЛАДАННЯ ЗАГАЛЬНОЇ ХІРУРГІЇ СТУДЕНТАМ-ІНОЗЕМЦЯМ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ <i>Чорна І.О., Лігоненко О.В., Ярошенко Р.А., Зубаха А.Б., Стороженко О.В.</i>	277
ПРИНЦИПИ ЕТАПНОСТІ У ВИВЧЕННІ ФАРМАКОЛОГІЇ ТА КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ <i>Шакіна Е.Г., Моїсєєва Н.В., Чечотіна С.Ю., Островська Г.Ю., Власова О.В., Луценко Р.В.</i>	278
ВПЛИВ ПСИХІЧНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ <i>Шарлай Н.М., Соколенко В.М., Міщенко І.В., Федотенкова Н.М., Весніна Л.Е., Юдіна К.Є., Журавльова А.О.</i>	280
ЗАСТОСУВАННЯ РІЗНИХ ВИДІВ НАВЧАННЯ ЗА НОВИМИ СТАНДАРТАМИ – ІНТЕГРАЦІЯ В МІЖНАРОДНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР <i>Шевченко В.К., Мельник В.Л., Костиренко О.П., Силенко Ю.І.</i>	282
ЕЛЕМЕНТИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ ЯК ІННОВАЦІЙНА ФОРМА НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ <i>Шевченко О.М.</i>	284
ПОТЕНЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ Й ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ GOOGLE CLASSROOM ПІД ЧАС ПОВІТРЯНИХ ТРИВОГ НА КАФЕДРІ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ <i>Шепітько В.І., Вільхова О.В., Борута Н.В., Стецук Є.В., Лисаченко О.Д., Скотаренко Т.А., Рудь М.В.</i>	286
ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ В ЕПОХУ СТРИМКОГО РОЗВИТКУ ТЕХНОЛОГІЧНИХ НАУК <i>Шешукова О.В., Мосієнко А. С., Поліщук Т.В., Труфанова В. П., Максименко А.І., Казакова К.С., Бауман С.С.</i>	287
КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ <i>Шуть С.В., Казаков Ю.М., Трибрат Т.А., Боряк В.П.</i>	289
ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ "СТОМАТОЛОГІЯ" ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА "ФІЗІОЛОГІЯ" <i>Юдіна К.Є., Міщенко І.В., Коковська О.В., Шарлай Н.М., Соколенко В.М.</i>	290